

EL POBLE: CATALA

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES: 4 pessetes trimestral PAISOS D'UNIO POSTAL: 6 pessetes trimestral ANY VI • Barcelona, diumenge, 19 de desembre de 1909 • NUM. 1751 REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723 CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES: 5.00 pessetes trimestral BARCELONA: 1.50 pessetes al mes 5 Cts.

JOAQUIM LLOVERAS Y C.^a EN C.^a PRINCESA, 15
GRAN FÀBRICA DE CONFITERIA MOVEDA A VAPOR AB TOTS ELS AVENÇOS MODERNS
Per Nadal La casa més indicada per fer compres de sos accreditats TURRONS Y NEULES de qualitat garantida en totes llurs diferents classes. Extens assortit de paucos y majoliques adornades, massapans de Toledo, fruites confitades, bombons finissims, ametlles, etc. Envius de paquets postals per Espanya y Extranger. — Venda y despatx a l'engros y a la menuda a preus baratissims. — 15, PRINCESA, 15

El Poble ha parlat

No tots els vots son trumfos

Hi ha un fet que està per damunt de totes les explicacions que d'ell se donguin y se donaran. Quan en una sola candidatura hi ha més d'un vot, sense que ningú ho treballi ni ningú ho vulgui, és bé mai reuneixen els diversos candidats el mateix nombre de vots. Un ne té més que tots y els altres segueixen no en bloc sinó ben escalonats.

En totes les campanyes de Salmerón ell tenia més vots que ningú. D'ensà que en Lerroux forma partit ell ne té més que ls seus companys de candidatura. En les eleccions de maig de sis republicans de la Unió ne varen sortir tres; y en les eleccions de desembre de set republicans de l'Unió n'ha sortit un y de sis nacionalistes n'han sortit quatre.

Sempre n'hi ha de diferències en les votacions. Però a mi no m'agrada fer com aquells aucells que achiuen els ills per no veure'l perill. Y però fins de dir ben alt que si tots els electors adictes a l'Esquerra catalana haguessin votat la seva candidatura plena, hauríem reunit de dos a tres mil vots més y potser hauríem elegit vuit regidors.

Aquesta es la lliçó, companys; l'amarga lliçó. No'n debilitem en l'inquisició de les causes del mal. El fet de la veritat es que si tots els electors de l'Esquerra catalana haguessin votat com devien, en lloc de 25,273 vots n'hauríem obtingut 28,000.

Lo que'ns falta per obtenir les majories

Si l'Esquerra catalana hagués obtingut, o haventlos obtingut no se li haguessin extraviat per borrarles uns als altres de les candidatures, 9563 vots més, hauria guanyat les majories o hauria tret els 17 candidats que presentava. Se tracta, doncs, de desplaçar 4,782 electors que voten ab els nostres contraris.

Heus aquí la distribució d'aquests electors:

- Districte primer, 1930.
- Districte segon, 940.
- Districte tercer, 1085.
- Districte quart, 984.
- Districte quint, 1221.
- Districte sisè, 347.
- Districte setè, 1610.
- Districte vuitè, 132.
- Districte desè, 1314.

La coaligació que ha tret més regidors ha estat la radical y no més ne té 14. Si l'Esquerra hagués desplaçat 4782 vots més que'l que n'ha elegit més.

Encara se'n treu una altra conclusió més encoratjadora de l'estudi d'aquestes xifres. Si l'Esquerra catalana hagués reunit els vots que li mancaven en els districtes segon, quart, sisè y vuitè per triomfar del tot, o sigui 2430 vots, en lloc de treure sis regidors n'hauria elegit dotze. Això vol dir que ab un desplaçament de 1215 electors l'Esquerra catalana hauria doblat l'eficàcia del seu esforç. Ella hauria elegit dotze candidats, els radicals deu y les dretes tres.

Diguin lo que vulguin els nostres enemics això representa la situació venturosa de les nostres forces distribuïdes per tota la ciutat. Una coaligació com l'Esquerra catalana que al cap de set mesos de la seva primera batalla arriba ja a obtenir semblants resultats en front de forces ja de temps organitzades y coaccionades ha fet un gran camí. Si en comptes de presentar-se com a coaligació lliura d'aquí endavant com una sola agrupació unida y compacta ningú podrà disputar-li la victòria.

Lo que la nostra gent no pot esperar més

No tinguen cap dubte de que ls electors de l'Esquerra catalana no sols han votat una realitat, sinó també una esperança. Tots els que hagin anat pels mitjans us ho sabran dir. Quan paraven d'unir totes les forces de l'Esquerra catalana la nostra gent ho aclamava ab veu atronadora.

Jo parlo ara per mi. Firmo l'article ab el meu nom perquè no hi hagi lloc a dubtes. L'Esquerra catalana té venerables prohoms, té joves adaltes. Que's parlin, que posin mà a la feina, que'ns proposin una solució. Si per cas ells no s'hi posen aviat el poble s'ho farà tot sol.

Anemhi com a homes de seny. Hi anemhi a jugar els nostres ideals, lo més sagrat de la nostra vida. Anemhi ab seny, però anemhi. Assaguemnos bé de que tots sentim la vida nova que voleu comensar. Que tothom sigui ab lletat lo que vol y lo que espera. Però anem caminant.

Després de tot, companys, en la nostra lluita no ens desanimem. En la nostra lluita no ens desanimem. El que us parti mal d'un amic es un enemic. No hi ha més remei. El poble ho vol.

PERE COROMINAS

La crisi de l'industria de la fusta

10,000 treballadors estan menassats de quedar sense feina

L'industria de la fusta per embalatges ve sofrint d'un quant temps ensà una gravíssima crisi. Les fàbriques que abans produïen quantitats enormes d'embalatge, que donaven ocupació a multitud d'obers y portaven la riquesa ab la demanda de la primera materia a comarques forestals abans pobres, han degut minvar la producció, restringir les demandes y estan a punt, si la crisi no's resol satisfactoriament, de tancar les portes definitivament.

A què es deguda aquesta crisi? Quins remeis la poden curar?

Breument explicades, heus aquí les respostes an aquestes interrogacions:

D'uns quants anys ensà ha crescut notablement a Catalunya y a altres regions d'Espanya, l'industria de la fusta per embalatges. Diàriament afloïen a Valencia grans quantitats de caixes desmuntades, de Catalunya, de Galicia, d'Albacete, de Cuenca, d'Aragó, etc. Eren destinades aquests milers de caixes a tancar la fruita, sobre tot la taronja, que Valencia envia a tot el Nord d'Europa y a altres bandes del món.

A mida que l'exportació valenciana de fruites augmentà, augmentà la construcció de caixes, y així les serrerries s'han multiplicat y l'exportació de boscos s'ha extès per totes les comarques ont l'extracció de fustes era fàcil, portantelsi, ab l'augment del preu de la fusta, una riquesa ab la qual abans no s'hi podia comptar.

Aquesta industria fustera ha arribat a tenir una gran importancia. Solament Catalunya exporta anualment a Valencia una quantitat de fusta que no baixa de cent milions de kilograms. En lo que va de any, no més pel tren econòmic de Manresa a Berga, n'han baixat cinquanta milions de kilograms, que deuran esser treballats aquí o enviats en brut a la regió valenciana. A Vic, a Granollers, a tota la part alta de la província de Lleida, representa grosses quantitats l'exportació forestal.

Aquesta es l'industria que té la vida greument menassada, industria que s'exten per tot Catalunya, desde les ciutats ont hi ha nombroses serrerries per a l'exportació a Valencia, fins als indrets més apartats, ont l'exportació forestal se comensa avui a practicar-se en gran escala.

Les causes de la crisi, els remeis per curar la crisi, hem volgut que'ns els expliquessin persones autoritzades, coneixedores de la materia y sostenidores de la campanya que's va a emprendre. Per això fèrem abir dues visites, tenint en comp-

tes que imposa la real ordre que autoriza les admissions.

No vol dir pas això que hi hagi desharmonia entre ls industrials y els agricultors en aquesta campanya, ja que els interessos afectats són els mateixos. Van units y d'acord en la finalitat. Fins els agricultors, inspirant-se en un floable esperit pràctic, s'han atemperat al pensament d'aquells, acceptant també que de moment se treballi pera que'l Govern pugui ab energia el compliment de totes les condicions que s'imposaven a l'importació de fustes estrangers.

Ens anavem a despedir del senyor Maspons, satisfets ab els dats donats, quan aquest ens digué:

«Desitjaria que en aquesta informació, si ho pot enquirir, contribuís a desfer un erro molt extès. Hi ha gent que té por, massa por potser, de que s'arassin els boscos, de resultes d'anar la fusta cara y explotarios. Jo crec tot lo contrari. Crec que convé que vagi la fusta cara, pera que's cultivi el bosc, pera que's fomentin es plantacions forestals. Mai hi haurà més y millors boscos, que quan siguin productius. Se n'acrat ara un fet que ho prova. Abans, quan no s'explotava gaire la fusta de riu, la fusta flonja, se veien pels llocs de les corrents d'aigua molts menys arbres que ara. De Granollers a Vic, on se'n fa un gran comerç, trobareu ara un gran nombre d'albes, xops, carolines, etc., mentres que abans, com qui diu, se podien comptar com els dits. Precisament perquè la fusta va cara, s'han plantat aquells arbres que abans naixien espontaniament. Precisament perquè la fusta's ven bé, van augmentant aquells arbres.»

Ens despedirem de l'amic Maspons, agraint-li l'atenció que prestà a la nostra demanda.

Lo que diuen els industrials

El senyor Bosch i Xifra, fabricant de caixes d'embalatges y president del Sindicat de fabricants d'envasos per a l'exportació de fruites, té uns extensissims coneixements en aquesta especial qüestió y es l'ànima de la campanya que realisen els industrials. Pera arrodonir tot lo referent a la crisi de la fusta y completar aquesta informació, calia veure'l y demanar-li la seva opinió.

El visitarem, doncs, sortint de veure al secretari de l'Institut.

Ens rebé immediatament el senyor Bosch i ens atengué donantnos els següents interessants dats:

«El present crisi afecta a tota una sèrie de famílies catalanes y de molts altres països espanyols. No més li diré que a Catalunya hi ha unes quaranta cinc fàbriques que's dediquen an aquesta producció y un xic més d'un centenar a Galicia, Aragó, Cuenca, etc. A les de Catalunya hi estan empleades directament com unes cinc mil persones, podent comptarse en altres tantes les persones que sense dependre directament, reben la vida de aquests establiments, com es ara ls empleats en el carreig, agents, de compra y venda, etc. Sense comptarli, doncs, els pagessos que d'aquesta explotació'n treuen bones quantitats, vivien de l'industria de la fusta pera embalatges deu mil persones, que quedaran irremissiblement sense feina de no acabar bé la crisi.»

Aquestes quaranta cinc fàbriques produeixen embalatge que representa una quantitat per uns sis milions de pessetes l'any. Sense comptarli el milió de ben prop d'ell, que'n percebeixen els agricultors.»

Anava a seguir el senyor Bosch com persona que té pels dits lo que tractava. Ens permetèrem interrompre'l, pera sotmetre'l un dubte que ja se'ns havia acridit a parlar ab l'anterior entrevistat.

«Es que les fàbriques de Catalunya y les demés d'Espanya no poden aguantar la competència que'ls fan els exportadors de fusta de Portugal? Encara que sigui sense drets d'entrada y no complint els requisits que al concedir l'admissió temporal se senyalaren, com es que no's pot competir ab els preus de la fusta portuguesa?»

«Senyalament, respongué'l senyor Bosch, perquè ls ports per mar de la fusta portuguesa's ve a costar an aquells exportadors, uns 16 a 17 pessetes per tonelada. En canvi de Vic a Valencia paguem 19 pessetes y mitja. Y ab això, y burlant la restricció que pera evitar frau s'imposà en la R. O. dita, ja's comprèn que estan en millors condicions que nosaltres pera conquistar el mercat valencian. A més de que, pera entrarhi definitivament a Valencia, han fet grans importacions, que mantenen el preu de la fusta molt més baix del remunerador.»

Pera resoldre la crisi anem a un mateix fi, encara que per diversos camins, els agricultors y nosaltres. Ells estimen que s'ha de fer complir la llei arancelaria que els sembla que derogua la R. O. que concedí l'admissió. Però nosaltres creiem que la llei, encara que derogui les disposicions anteriors, estatuïx de nou l'admissió. Y per això preferim demanar que's compleixi estrictament la primera disposició.»

«Com a impressió — interrompérem — creu vostè guanyar el ple?»

«Me sembla que sí, perquè la raó ens acompanya y una corrent proteccionista s'ha d'imposar per tot. Encara que hi hagi a Valencia alguns polítics ben coneeguts que fan campanya contra Catalunya, tractant de guanyar la voluntat dels consumidors en profit de Portugal, creiem guanyar.»

Y a continuació ens ensenyà'l senyor Bosch una pila de cartes y altres comunicacions de personalitats diverses, promentent apoi y encoratjant la campanya. Sabiem tot lo que convenia al nostre intent y no volguérem allargar més la visita. Ab paraules d'agraïment ens despedirem del senyor Bosch, pera escriure aquestes notes.

Referent a l'assumpte objecte de les anteriors ratlles, s'han expedid els següents telegrames:

«Ministres Hacienda y Fomento y Director Aduanas.

Alcalde de Granollers, á ruego multitud de obreros fábricas aserrar maderas para envases ante peligro inminente crisis pierre probable talleres por competencia ruinosa madera extranjera aplica á V. E. orden cumplimiento R. O. 20 octubre 1899.—Antonio Surroca.»

«Ayuntamiento Granollers, considerando de importancia industria local aserrar maderas para envases alarmado ante numerosa modificación R. O. 20 octubre 1899, solicita aplicación medidas legales protección industria nacional.—El alcalde, Surroca.»

El Sindicat ha rebut entre altres adhesions, les dels fabricants de Figueras y la del diputat per aquell districte senyor Salvatella, qui ha ofert en un telegrama el seu incondicional apoi.

Informació política

De Girona

El Centre Catalanista de Girona's programa que fem pública la següent nota oficiosa, que ab molt gust transcrivim:

«El resultat de les eleccions municipals que acaben de celebrarse, ha donat lloc a molts y variats comentaris, entre ls quals no hi manca l'afirmació de que'l Centre Catalanista ha sigut en elles derrotat y que ha destorbat l'elecció d'alguns dels candidats de l'anomenada candidatura administrativa. Contra aquestes dres afirmacions, formulades pels uns ab manifest mala fe y pels altres ab complet desconeciment de la veritat, el Centre Catalanista ha cregut indispensable fer sentir la seva veu, pera aclarir la seva situació y tornar les coses en el seu lloc.»

La candidatura del Centre Catalanista de Girona, es la que ha obtingut més nodrida y brillant votació en les eleccions passades, podent presentar un estat de sufragis com no'l pot presentar cap altre grup polític dels que formaren Solidaritat, puig alcançà 982 vots, mentres que la tradicionalista ne logrà 918 y la republicana 555, encara sumant an aquestes dues darreres els vots dels dos regidors afins: senyor Crousos ab 132 y senyor Leal ab 170, respectivament, pera ls districtes aont no hi presentaren candidatura. Resultant, per lo tant, que la candidatura del Centre Catalanista, després de més vots que cap altre, incloïa la rotunda ab el nom d'administrativa, formada per carlins y regionalistes y ajudada pels catalanistes en dos districtes, sens qual ajuda, tampoc hauria sigut viable, com se demostrà en el tercer y quart districtes. De manera, que la candidatura catalanista, de quatre candidats, n'ha tret triomfants dos, com haurien triomfat els restants sense la deslleialtat dels agrupaments afins.

Efectivament: s'ha dit, ab insistència, que'l Centre en el tercer districte, havia destorbat el triomf de la candidatura administrativa y facilitat el de la caciquista. Y això, no es veritat, puig els qui destorbaren foren els senyors de la candidatura administrativa, prenent imposos les designació del candidat senyor Murtra, pera'l lloc, al qual nosaltres teníem dret y així se'ns havia reconegut abans; qual pretensió motivà la nostra actitud, d'acord ab lo indicat en el Manifest publicat oportunament. Si no hagués sigut aquesta actitud d'intransigència, quedà palesament demostrat, ab el resultat de les eleccions que haurien sortit triomfants y per les majories, els senyors Amich y Roca.

Pera acabar, en el quart districte, després de proclamada la candidatura del senyor Sobregués, els tradicionalistes acordaren presentar al senyor Rovira, sabent que presentantse tots dos, sortiren derrotats, sols pera que—com no s'amaguen foren el dirhi públicament—no sortís triomfant el candidat del Centre.

Aquesta es la pura veritat de lo succeït. Si algú pretengués desvirtuarlo que ho digni clar, que llavors se farà ben patenta ab dats, números y antecedents.»

De l'Escala

Les eleccions municipals han sigut molt renoyades a l'Escala, la riallera vila empordanesa. Per primera vegada han lluitat en elles els elements catalanistes, havent tret victoriosos dos candidats. En canvi, els canalejistes, que lluitaven per les majories, han anat tots a l'aigua.

El resultat ha sigut el següent:

Districte primer: Francisco Sala, radical. Sebastià Coderc, radical. Rafael Sureda Ballesté, regionalista. Districte segon: Josep Sureda Caselles, radical. Josep Esquírol, nacionalista.

LO DE CALELLA

«Els fets ocorreguts a Calella son de tanta gravetat, no solament per les víctimes que hi ha hagut sino principalment per tots els antecedents que han precedit als fets sagmants del dia de les eleccions, que creiem necessari parlarne ab una mica de detençió.»

Per ferse càrreg dels aconteixements cal fer una mica d'historia. Calella, pertanyent al districte d'Arenys de Mar, en les eleccions generals del 1907 va treballar com els demés pobles del districte pera fer triomfar la candidatura de don Eduard Calvet y derrotar a don Joaquim Sagnier, de quin districte semblava creuresen feudatari. Va esser tan brillant la victòria del Calvet y tan inesperada pels elements del Sagnier, que, al refene de la sorpresa, no varen volguer conformarse ab la realitat dels fets. Anos dels Municipis y especialment del de Calella, en el que hi tenien gran majoria, varen comensar a defogor el seu mal humor y a satisfer el seu desig de venjança ab una pila d'arropells que no han parat a hores d'ara; per aquesta tria-

INSTAL·LACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus econòmics y resultats garantits. Nombroses referències

DAVID FERRER Y C.^a (Societat en comandita)

Corts, 586 -- BARCELONA

TURRO DE CRÉMA

ESPECIALITAT DE LA

DOLCERIA DE LA COLMENA

ÚNIC MALGRAT LES MOLTES IMITACIONS

PLASSA DE L'ANGEL, 12 — Telefon 2.046

PASTILLAS MORELLO

CHAMPANILLA

Màquines pera cosir

Màquines pera fer mitja

Santasusana

AVANTS: CARME, 34

ARE: CARME, 40

CANTONADA CARRER DE DOCTOR DOU

FUNERARIA FERRAN 8, Pallà, 8

TELEFON 949

Electre-motor alemany (marca A. H. G.), forsa 3 cavalls

SE VEN. -- Raó: Vila-Vila, 76, 3.^{or} 2.^a

DISPEPSIA

y enfermedades del estómago é intestinos

se curan en poco tiempo el 98 por 100 de los enfermos á quienes su médico receta para las afecciones de las vías digestivas el

ELIXIR SAIZ DE CARLOS (Stomaxil)

el mejor y más seguro medicamento, como lo demuestran 15 años de éxitos constantes en el mundo entero, para combatir las digestiones perezosas, suculidad de la lengua, pérdida de apetito, acedias, dolores y ardor de estómago, vómitos, cólico estomacal, cólicos, flatulencias, diarreas en el adulto y en el niño, incluso en la época del destete.

CURA estas afecciones porque quita el dolor y molestias de la digestión, auxilia el poder digestivo, abre el apetito, tonifica y el enfermo se nutre y digiere sin dificultad.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID. Se remite por correo folletos á quien lo pide.

EMULSION NADAL

Ninguna otra contiene 80 p. %, aceite basiao 1.º todo asimilable. Reconstituyente. Aceite solo indigesto y pierde por vías intestinales

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICA DE SANT GERVASI

Se convoca als socis d'aquest Centre, a la junta general ordinaria que tindrà lloc avui, 19 del corrent, a les quatre de la tarda, en el local social, Marian Cubí, 160 (Sant Sebastià), pera tractar de la renovació de la Directiva, aprovació de comptes y altres assumptes que puguin presentarse.

F. L. J. D.

EL SECRETARI,

Ramon Armengou

TELEGRAMS Y TELEFONEMES

MADRID

LA "GACETA".

La «Gaceta» publica les següents disposicions:

Autòritat al ministre de Gràcia i Justícia la nova edició oficial adjunta de la llei hipotecària.

Decrets de Governació, Instrucció i Foment ja transmesos.

Autòritat als inspectors militars de les regions, capitanies generals i Governadors de Ceuta i Melilla, pera que lliuran certificats que tinguin tota l'edificació dels documents que supliquen.

Real ordre d'Instrucció disposant que se signifiqui al ministre de la Governació la conveniència de preveure a les Diputacions provincials que compleixin la llei d'Instrucció pública i per tant que encenguin en sos pressupostos les quantitats necessàries pera abonar l'augment gradual als mestres que li correspongui i pagari les quantitats atassades que's deuen per igual concepte.

Relació de les pensions declarades pel Consell Suprem de Guerra i Marina durant la primera quinzena del mes actual.

Anunciament a segon concurs la vacant en la Direcció de l'Institut Geogràfic i Estadístic de la plassa de comprovador permanent de pesos i mesures.

CREU LLOREJADA

La mare del capità Llorell, mort en campanya, ha demanat la creu llorejada de San Fernando pera'l seu fill.

La pensió, en cas de que se li concedís la creu, la cedirà a l'Orde del Col·legi de Maria Cristina que més se distingí en l'any escolar, inscrist en l'arma d'infanteria el premi «Llorell Sancho».

GESTIONS DEN GINER

El diputat senyor Giner de los Rios ha visitat al president del Consell pera exposar que la telegrafia de Velez-Málaga que's tractava d'annular el resultat obtingut en dues seccions d'aquella localitat, a fi de treure a l'abast d'aquesta manera a dos candidats monàrquics que varen resultar derrotats en les darreres eleccions.

Ha obtingut la promesa de que's fari justícia.

PROPOSTA DE RECOMPENSES

Demà ó passat demà serà firmada la proposta de recompenses per l'acció del 27 de juliol.

El nombre d'aquestes s'acosta a dues-centes, comptant entre elles 18 ascensos d'oficials que varen pendre part en dita acció.

Segons els darrers oficials avui publicats, en el combat del 27 de juliol hi hagué 1.046 baixes.

Se recordava avui que als dos dies del combat, va publicar el Govern la següent nota oficial:

«El teniente general Linera de haver creuat el riu, que feia ascende a 700 les baixes del combat del 27, va demanar immediatament rectificació, i a mitja va rebre de Melilla. El general Marina li diu que'l nombre de baixes es en total el que enumera o sigui, al voltant de 800, entre morts i ferits.»

PROJECTE DEN GASSET

El senyor Gasset ha manifestat que havia sotmès a la firma del Rei un Decret creuant la subdirecció d'aigües i obres de regar, pera emplear de la millor manera el crèdit de 100 milions que's concedirà per aquest fi.

Per aquest Decret se crea en la Direcció d'Obres públiques una subdirecció d'aigües i obres de recs.

S'encarregarà aquesta de formular un projecte destinat a fomentar els recs a Espanya i a facilitar la constitució de petites propietats agrícoles.

Se constituirà, per medi d'emprèstits especials i ab auxiliis de les empreses i corporacions, un fons nacional d'obres de rec.

Aquest emprèstit arribarà fins a la suma de 100 milions, amortizable ab repagament del Govern.

Se fixen penalitats pera'ls que aplicuin els recursos d'aquest fons a fins distints dels que s'estableixen.

Els comptes se presentaran cada any al Tribunal i a les Corts.

En el plan que preparará la subdirecció s'agruparàn les grans obres que afecten a comarques extenses i les demés d'interès menys general, y pera l'ordre de prioritat en que hauran de constituirse se tindrà en compte la proporció dels ausils i garantís ab què's compli.

La subdirecció se crea en primer de l'any.

El Decret va precedit d'un extens próleg literari en el que's rahona la necessitat d'aquestes obres, fundades principalment en l'emigració que despobla les comarques per falta de treball y de vida y que ab el projecte calcula el ministre que s'alcansarà un creixement de 600.000 hectàrees que donaràn treball y vida a 800 milions y mig d'espanyols.

Després detalla l'ext de les obres hidrogràfiques fetes fins ara, com a garantia de les que's proposen.

ALSUPREM

El senyor Bertrán y Múster ha informat avui davant de la Sala de lo Contenciós del Tribunal Suprem, en un assumpte procedent de l'Ajuntament de Badalona, que té molt interès, perquè's tracta d'un cas d'aplicació del Decret del senyor Moret sobre descentralització administrativa.

EL GENERAL MARINA

El «Ejército Español» diu que'l general Marina té l'absoluta confiança del Govern, que no pensa substituir-lo ni molt menys rellevar-lo.

Si el que's de l'exercit de Melilla va a Madrid, cosa que encara no se sab, passarà aquí alguns dies, pera'l descanse que necessitarà el seu organisme, fatigat per la tasca penosíssima que està resistint fa 6 mesos, tornant després al lloc que descompenya a completa satisfacció del Govern.

FIRMA DE GOVERNACIÓ

El Rei ha firmat els següents Decrets de Governació:

Concedint honors de que's superior de administració civil, títol de gastos, al que d'administració de tercera classe dels cos de Correus don Artur Medinilla.

Nomenant que's d'administració de tercer classe del cos de Correus a don Joseph Labrador.

Idem que's d'administració de quarta classe del mateix cos a don Josep García Torres.

Concedint nacionalitat espanyola a dos sotsalmatxos i dos de Guatemala.

PERA L'EXPORTACIÓ

Tot y havent rebut el ministre d'Hisenda molts telegrams d'excitació pera que resolgu definitivament sobre l'aplicació dels drets de Duanes als envasos pera l'exportació, el senyor Alvarado no

ha resolt l'assumpte, que es a informe de la Direcció de Duanes.

Concedeix gran importància el ministre d'Hisenda a l'assumpte i pot ser la resolució no sigui tan explícita com desitgen els exportadors.

L'IMPOST D'UTILITATS

Ha visitat al ministre d'Hisenda una comissió de la Diputació de Pamplona, pera demanar-li que no sotmetin a tributació d'impost d'utilitats els beneficis obtinguts fora de les provincies atorgades per les Societats aònimes constituïdes allí, en correspondència a que les Societats domiciliades en les restants provincies tampoc tributen per les sucursals establertes a Navarra, Vizcaya, Alava y Guipúzcoa.

La petició de la Diputació de Navarra coincideix ab la ja formulada per les Diputacions atorgades y serà objecte de una resolució general.

ELECCIONS PARCIALES

Málaga.—S'han celebrat eleccions parcials de regidors en les seccions dels districtes quart y quint, que varen deixar de constituir-se diumenge passat.

Han resultat triomfants don Cristófol Díaz Romero, don Francisco Agüero Carmona y don Francisco Rueda Martínez, republicans; y don Francisco Poico de León y don Francisco García Almendro, liberals.

Els incidents registrats han sigut de poca importància.

LA CASA DE CORREUS

S'assegura que un d'aquests dies se firmarà l'Decret sobre la creació de la Casa de Correus de Barcelona, perquè ja el té redactat el senyor Moret.

EL PRESSUPOST DE GUERRA

L'augment de 25 milions de pessetes que inclou el ministre de la Guerra en sos pressupostos, està consagrat principalment a l'adquisició de material de combat, ensenyansa pràctica, manobres especials y augment del contingent en l'any vinent.

COSES DEN BARJOJA

En Pius Barjoja publica un article en «El País» dient del programa del partit federal del 94, que li sembla un excel·lent apur de religió política, però li fa l'impressió d'una cosa alhanyada de la realitat.

Respecte als escrits don Costa, creu que son d'una superficialitat, d'una falta de interès filosòfic y humà extraordinaris.

Entén que en Costa es una de les grans mistificacions d'Espanya y afirma que no li interessa res de lo que aquest estrigui.

Per últim, se refereix incidentalment al senyor Unamuno, confessant que a pesar dels seus renils per l'immortalitat, li sembla una cancania nacional.

ELS PRESSUPOSTOS

L'acort del Consell de ministres relativa a la pròrroga dels pressupostos, planteja interessants qüestions que ha de resoldre y que's seguir, ja té resoltes el ministre d'Hisenda.

El seu coneixement importa a tothom y d'aquí que'l despatx del senyor Alvarado s'hagi vist avui visitadíssim per representants de la premsa financiera y professional y de la premsa diària.

Ab els reporters de la premsa de Madrid y de provincies que diàriament corren al despatx del ministre d'Hisenda, el senyor Alvarado ha estat tan parc y tan concís en les seves explicacions, que no hem pogut penetrar les seves intencions en els actuals crítics moments pera l'Hisenda espanyola. Potser la premsa professional sigui més afortunada y ella sigui la que destrui les primícies del pensament del senyor Alvarado.

A través de les sobres paraules del ministre d'Hisenda hem pogut advertir que no ha pensat ni s'ha ocupat per res del 4 per 100 amortizable.

No tenen, doncs, fonament els rumors que han circulat a Borsa respecte a la major o menor influència que puguin tenir en dits valors els augments de gastos que hauran de produir-se en l'any vinent.

L'augment de gastos es de consideració. Fins ara el ministre de la Guerra ha tingut franquícia d'anunciar que passarà de 26 milions de pessetes en pòb departament.

Dels demés ministres no se'n sab res concretament.

El senyor Alvarado espera que's seus companys li envin notícies dels gastos pera el pressupost de 1910.

El cas de la qüestió es saber d'aquí han de sortir els gastos pera 1910, quan son notoriament diferents els ingressos.

Aquells augments considerablement, per les lles de comunicacions marítimes y reformes de correus, augments en guerra, esquadria y fons pera obres hidrogràfiques; y els ingressos no poden ser altres que's vint en Corts, y aquests ingressos, per abundant que sigui la recaudació, no poden arribar als abrumadors gastos que's faran en l'exercici de 1910.

EN SOL Y ORTEGA

Ha arribat a Madrid el senyor Sol y Ortega.

Demà sortirà cap a l'extranger requerit per urgents assumptes professionals.

El senyor Sol y Ortega, a qui s'atribuïa'l propòsit de publicar un manifest en camí a la reorganització del partit republicà, res ha dit avui als periodistes que l'han interrogat respecte an aquest particular.

BALANS DEL BANC

En el darrer balanç del Banc han augmentat, l'or en 116.335 pessetes, la plata en 8.750.733, el coure en 127.854 y l'actiu en 9.891.079.

Els bitllets han disminuït en 8.335.725 y els comptes corrents 5.826.779.

REGIDOR ELEGIT PER UN VOT

A Villalera, poble de la provincia de Sagorosa, en les darreres eleccions se tenien d'elegir quatre regidors; però tots els electors se posaren d'acord pera votar en blanc.

Al fer l'esclat se trobaren efectivament tots els vots en blanc menys un en el que hi apareixia'l nom del veí Elías Alorza.

GUARDIA QUE SALVA UN PRES

Valladolid.—A la carretera real que passa per aquesta ciutat, una parella de la guarda civil detingué a un individu.

Al passar el canal, el pres se tirà a l'aigua, però un dels guardes s'hi tirà també i l'arrera d'ell, conseguint salvar-lo.

DESGRACIA

Bilbao.—En una mina de Kataviera una barrinada, que explotà sobtadament, matà un obrer, ferint-ne un altre.

CAUSA AL SUPREM

El capità general d'acord al l'auditor, dissent del fallo que dictà'l tribunal militar que judicà fa pocs dies al director de la Correspondencia de España, senyor Romeo.

La causa flourà, doncs, esser enlairada al Tribunal Suprem.

UN CANDIDAT

L'exdiputat radical Leonard Ortega, publica una carta a «Espanya Nueva», anunciant que's presentaria candidat a diputat a Corts per Madrid.

JUBILACIÓ

El ministre d'Instrucció pública senyor Barroso, ha firmat l'expedient de jubilació de la mestra de Sant Feliu de Codines, donya Ramona Triu.

LA JUNTA CENTRAL DEL CENS

Presidida pel senyor Groizard s'ha reunit en el Congrés, la Junta central del cens pera examinar algunes reclamacions d'escas interès, que's han presentat ab motiu de les darreres eleccions.

EL GOVERNADOR DE CADIZ

El governador de Cadiz que's troba actualment a Madrid, ha conferenciat ab el senyor Moret.

EN MORT Y EN SUÁREZ INCLÁN

Novament han conferenciat aquesta tarda el governador civil de Barcelona y el senyor Moret en el seu despatx del ministeri de la Governació.

A una part d'aquesta conferència, que fou bastant llarga, hi assistí el senyor Millán Astray quedant resolt el nomenament de dit senyor pera la Jefatura de policia de Barcelona.

El reste de la conferència se reduí a un canvi d'impressions sobre'l criteri polític que'l senyor Moret desitja desenrotllar a Barcelona, favorable a procurar una concentració d'elements d'importància del partit liberal.

No's duu quins son aquests elements d'importància del partit liberal a Barcelona.

En la susdita conferència se parla també de la dimissió del senyor Collado.

El senyor Moret desitja que aquest següent essent arcalde, però com que'l senyor Collado persisteix en la seva negativa si no s'accedeix a lo que ell ha reclamat, se tractarà de complir-lo.

També parlaren els senyors Moret y Suárez Inclán d'assumptes referents a la policia y d'altres matèries.

TELEGRAMA COMENTADÍSSIM

Ha estat comentadíssim el telegrama oficial enviat pel general Weyler al ministre de la Guerra, donant-li compte del banquet dels coronels celebrat ahir tarda a Barcelona.

DECEPCIÓ EN ELS CONSERVADORS

Ha causat gran decepció an els conservadors que la suscripció pera gastos electorals sols hagi produït 60.000 pessetes.

L'AMALI GIMENO

València.—En el correu de Madrid ha arribat el senyor Amali Gimeno, acompanyat del seu fill y d'alguns amics.

A les sis de la tarda se verificarà a l'Ajuntament la sessió solemne pera entregar-li un artístic pergamí.

Demà se verificarà la colocació de la primera pedra pera l'edifici de la Facultat de ciencias y de medicina.

RECOMPENSES DE GUERRA

El ministre de la Guerra, general Llagüe, estimant que les recompenses de guerra atorgades ara als segons tinentes serien insuficients, ha decidit atorgar-les després que s'hagin publicat els ascensos a primers tinentes.

UNA CARTA

El ministre d'Estat, senyor Pérez Caballero, ha rebut una carta de l'exeministre de negocis exteriors d'Italia despidint-se d'ell afectuosament al cessar en aquell càrrec.

REUNIÓ COMENTADA

Ha sigut comentadíssima una reunió de conservadors històrics que ha tingut lloc en el domicili de don Alexandre Vidal.

LES CORTS

Oficiosament s'assegura que en el Consell de ministres que's celebrà ahir a la nit no's fixà la data en que's publicarà'l decret de dissolució de les actuals Corts y la convocatòria pera les noves.

NO DIMITEIX EL NOSTRE GOVERNADOR

El senyor Suárez ha desmentit rotundament que hagi pensat mai en presentar la dimissió del càrrec de governador que descompenya, com algun diari ha dit.

PROPOSIT DEN MORET

S'atribuïx al senyor Moret el propòsit de fer una petita combinació ministerial abans de les eleccions generals, però no idéntica a com la desitgen alguns elements característics del partit liberal.

La combinació se farà a base del nomenament de ministre de la Governació pera quin lloc s'indica al senyor Alba y pera subsecretari al senyor Campos.

El senyor Martínez Chaves tornarà a encarregar-se de la presidencia del Suprem, substituint-lo en el ministeri de Gràcia y Justicia, el senyor Barroso.

Per la cartera d'Instrucció Pública sonen els noms dels senyors Burell, López Muñoz y Roselló.

DON CARLES ALS FUNERALS DE LEOPOLD II

A darrera hora de la tarda el ministre d'Estat, senyor Pérez Caballero, esguir al Palau a demanar al rei que designi les persones que tenen d'acompanyar a l'infant don Carles als funerals del rei Leopold de Bèlgica.

MUSEU QUEROL

L'estudi de l'illustre escultor català Querol, se convertirà aviat en un museu que portarà'l seu nom.

EL TINET CORONEL CAVALCANTI

El tinent coronel senyor Cavalcanti se ha presentat al ministre de la Guerra general Luque.

Aquest l'ha felicitat entusiàsticament pel seu heroic començament en el Riff.

COALICIÓ MONÀRQUICA

Se diu que característics conservadors han començat els treballs pera fer una coalició monàrquica pera tractar de guanyar les eleccions de Madrid.

Se diu que aquesta iniciativa obsteix a indicacions d'altres personalitats.

ELS SENYORS MAURA Y BESADA

Han conferenciat extensament els senyors Maura y Besada.

S'assegura que aquest impost sincerament al senyor Maura lo perillós que es persistir en la seva hostilitat implacable als liberals.

LO DE MELILLA

NOVES DIVERSES

Melilla.—Fa dies que's parlava de la desaparició de l'enginyer bíbai Ismael Ochoa.

Ahir se va presentar.

Ha estat 15 dies internat a Quebdaria. Autoritat per les autoritats ha fet exploracions y estudis.

Assegura que la pacificació es completa.

En els vapors «Alfonso XIII» y «Rabats» composta dels batallons d'Alba de Tormes, Reus y Barcelona, que constitueixen 1.300 homes y cavalls.

La Junta de Defensa ha estat a Tardit y Hídim.

El vapor «Mahón» ha portat a Màlaga 122 malalts.

ALOCUCIÓ DEL GENERAL MARINA

Melilla.—La orde general de plassa d'ahir diu:

«Ha finit el període actiu de la campanya que hem sostingut.

Demà començaré per orde superior el retorn a la península de la tercera brigada mixta, a la que seguirà'l regiment de lanceros de la Reina.

Els que tornen a les vostres guarnicions y els que continueu aquí tal volta per pocs temps, sentiu per igual l'orgull dels ciutadans que hau ofert la seva vida en ares de la patria.

Alguns generals y quedes y molts oficials y soldats moriren gloriosament en els camps de batalla, altres els regaren ab la seva sang.

El seu nom se gravarà ab lletres d'or en la historia dels cossos respectius, la nació els rendirà tribut de grat y els pobles civilisats benediràn son herós sacrifici.

El 15 d'agost vaig prometre solemnement conduir-vos a la victoria si seguiau ab fidelitat les meves instruccions y permaneixeu en l'observancia de la més severa disciplina.

Vosaltres me deixeu molt satisfet del vostre comportament.

Jo us he complert la paraula.

No oblideu mai el benestar que s'experimenta quan se presta tan gran servei.

Si qualche cop sentiu flaquejar les vostres forces per insanes passions, recordeu-vos dels companys que sucumbiren aquí y tracteu d'elevarlos a la seva alçada emulant les seves virtuts.

Així ho fareu, sens dubte, perquè no's pot esperar altra cosa de vosaltres que, malgrat passar de 40.000, no haveu ofert ocasió, en cinc mesos, de castigar una falta greu, exemple raro en la patria.

Prova això que vosaltres, valents, sou honrats, y Espanya pot estar satisfeta de la vostra conducta.

A l'esser rebuda ab aplaudiment la cinta roja que alguns ostenten en el pit, pregoneu ab eloqüència'l sacrifici que tots haveu fet per ella; porteu en la expressió del vostre amor al saluto entusiasta y generós dels que quedem aquí, y no oblideu mai els severos principis que us ensenyaren els vostres quedes, únic medi de que sigueu útils a la societat y a la patria.

Vostre comandant en quefo, Marina.»

EMBARC

Madrid.—Un telegrama oficial de Melilla diu que han embarcat en el «Alfonso XIII» y en el «Rabats» els batallons de Barcelona, Alba de Tormes y Reus y les ambulances de la tercera brigada, sumant un total de 1.300 homes.

Tot seguit salparen dits barcos cap a Barcelona.

VISITANT LES POSICIONS

Melilla.—La Comissió de les fortificacions ha visitat avui les posicions de l'Alfara, Tardit y Hídim tornant sens novetat a la plassa.

UN ALTRE EMBARC

Melilla.—A l'bordo del «Cataluña» ha marxat cap a Barcelona el batalló de Melilla.

ELS QUE S'EN VAN

Melilla.—Aquesta tarda marxen cap a Màlaga y Madrid el príncep Randero y el general Huertas.

EXTRANGER

DOL A LA CORT DE PORTUGAL

Lisboa.—La Cort guardarà dol durant vint dies per la mort del rei Leopold de Bèlgica.

La legació de Bèlgica ha sigut molt visitada, per persones que hi han anat a donar-li el pessebre.

En l'albúm de firmes de la gusdita legació, s'hi veu la firma del rei don Manuel junt a la de les reines Amelia y Pia y la del príncep Alfons.

El president del Consell de ministres y els ministres plenipotenciàries anaren personalment a la legació.

MORT D'UN GENERAL TURC

Paris.—Comuniquen d'El Cairo que ahir al matí, morí repentinament Edhem Bâ, que fou general en quefo de l'exercit turc durant la guerra turca

